

Таким чином, в екосистемі затоплюваного рису доцільніше висівати середньостиглі сорти ('Консул', 'Маршал'). Для краплинного зрошен-

ня слід використовувати більш ранньостиглі сорти ('Лазурит').

УДК 633.36/37:631.54

ВМІСТ ХЛОРОФІЛІВ У ЛИСТКАХ СОЧЕВИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ МІКРОДОБРИВ І РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ

О. В. Топчій, аспірант

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України
03141, м. Київ, вул. Клінічна, 25

Наведено дані з вивчення вмісту хлорофілів а і b в листках сочевиці залежно від впливу різних строків сівби, застосування мікродобрив та регуляторів росту. Встановлено, що за застосування Регоплант, Квантум-Бобові, та Реаком-СР-Бобові + Регоплант; Стимпо вміст хлорофілів а і b в листках сочевиці збільшувався порівняно з контрольними варіантами

Ключові слова: сочевиця, мікродобрива, регулятори росту, строки сівби, хлорофіл а і b, фази розвитку

Фотосинтетична активність рослин сочевиці безпосередньо впливає на формування врожаю та його якості. За умови створення рослинами оптимальної площі листової поверхні можна досягти високих врожаїв культури, причому, одним з завдань агротехнологій, є те щоб листя більш тривалий час зберігалось в активному стані і забезпечувало запасними поживними речовинами інші органи рослини.

А отже, дослідження з вивчення особливостей роботи фотосинтетичного апарату рослин, та забезпечення максимальної його ефективності впродовж відносно довгого часу є актуальними.

Дослідження проводились на Уладово-Львицькій дослідно-селекційній станції Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН. Площа посівної ділянки 35 м², а облікової – 25 м²; повторність – чотириразова.

Сорт сочевиці 'Лінза' висівали в два строки: 20.04 - перший, 19.05 – другий. Застосовували мікродобрива Квантум-Бобові та Реаком-СР-Бобові, регулятори росту Стимпо та Регоплант у фазу бутонізації рослин.

Вміст хлорофілу визначали до та після обробки рослин мікродобривами та регуляторами росту (в фазу стеблуння та утворення бобів). Концентрацію пігменту розраховували за рівнянням по методиці Вінтерманс де Мотс.

Встановлено, що кількість пігментів змінюється впродовж вегетаційного періоду і залежить не тільки від біологічних особливостей рослин а й застосовуваних нами агротехнічних заходів. Так, максимальний вміст хлорофілу а в фазу стеблуння був у контрольних варіантах – 15,8 мг/г за I-го строку сівби, а в цілому варіан-

ти досліджу не відрізнялись суттєво між собою – до застосування позакореневого підживлення рослин регуляторами росту та мікродобривами.

Дослідження з визначення вмісту хлорофілів після обробки рослин, в фазі утворення бобів показали найвищий вміст хлорофілу а у варіантах застосування Квантум-Бобові + Стимпо – 9,3 мг/г за I-го строку сівби та на контрольному варіанті – 4 мг/га за II-го строку сівби. По аналогії з хлорофілом а вміст хлорофілу b у фазу утворення бобів був найбільший у варіантах з внесенням Квантум-Бобові + Стимпо 18,9 мг/г – I-й строк сівби.

За результатами проведених досліджень нами було встановлено, що вміст хлорофілів в листках сочевиці залежить від строків сівби. Так, за II-го строку даний показник значно менший, лише окремі варіанти перевищують аналогічні варіанти застосування за першого строку сівби, а саме: Регоплант – хлорофіл а у фазу утворення бобів; Квантум-Бобові та Реаком-СР-Бобові + Регоплант – хлорофіл b фаза стеблуння; Стимпо – хлорофіл b фаза утворення бобів.

Аналізуючи дані відсоткового співвідношення пігментів до контролю можна сказати, що різниця вмісту хлорофілу а за I-го строку сівби у фазі стеблуння на варіанті застосування Регоплант була -19,0 %, а у варіанті Квантум-Бобові + Стимпо – -39,2 %. У фазі утворення бобів застосування Квантум-Бобові + Стимпо – призвело до збільшення вмісту хлорофілу а на 75,5 % до контролю.

На дослідних ділянках II-го строку сівби кращі показники були у варіантах з застосуванням регулятора росту Стимпо (хлорофіл а в фазу стеблуння +108,3 % та хлорофіл b в фазу утворення бобів – -2,8 %) та мікродобрива Квантум-Бобові (вміст хлорофілу а в фазу утворення бобів – -7,5 % та хлорофілу b в фазу стеблуння – +18,8 %).

На вміст хлорофілів в листках сочевиці значний вплив чинять строки сівби, однак застосування регуляторів росту та мікродобрив Регоплант, Квантум-Бобові, Реаком-СР-Бобові + Регоплант, Стимпо позитивно впливає на цей показник, та вміст хлорофілів а і b в листках сочевиці збільшується порівняно з контрольними варіантами.